

Inbjudan att inkomma med underlag till regeringens forskningspolitik

Södertörns högskola har blivit ombedda att inkomma med underlag i syfte att delge de prioriteringar som har gjorts på högskolan och hur den framtida inriktningen ser ut.

Utbildningsdepartementet har även begärt att högskolan ska kommentera hur lärosätets verksamhet förhåller sig till den politiska inriktningen i propositionen från 2016 – t ex med avseende på utpekade samhällsutmaningar, samverkan, jämställdhet och forskares villkor.

Prioriteringar inför 2021

Södertörns högskola vill som utgångspunkt se ökade forskningsanslag till lärosätena och anser att obalansen mellan basanslag och sökta externa medel behöver rättas till. För att kunna arbeta långsiktigt, och för en hållbar samhällsutveckling - med bibehållen hög kvalitet – fordras att basresurser tillförs. Samhällsutmaningarnas komplexitet innebär att högskolan menar att sektorn behöver ta ett helhetsgrepp kring forskningsfinansieringen. Södertörns högskola eftersöker goda planeringsförutsättningar och mindre ryckighet också för att kunna styra verksamheten med tillit och autonomi.

Kommande proposition och politisk inriktning bör tydligt och konkret diskutera hur basanslagen för forskning ska byggas ut. Ett för stort beroende av extern forskningsfinansiering missgynnar grundforskningen och samarbeten som behöver tid, samt intellektuellt risktagande. I Södertörns högskolas remissvar till Strut-utredningen bedömdes förslagen som presenterades kring ökade basanslag som goda och väl underbyggda.

Södertörns högskola har en bred förståelse av hållbar utveckling som inbegriper digitala, kulturella, ekonomiska, sociala och ekologiska dimensioner. Vi bidrar genom forskning och utbildning till en hållbar samhällsutveckling i samverkan med kommuner, näringsliv, ideella organisationer, offentlig sektor och andra lärosäten. Samverkan och partnerskap medverkar till utmaningsdrivna frågeställningar och långsiktiga samarbeten för ömsesidig utveckling. Hållbarhet handlar både om att bevara och att ställa om. Forskningsinfrastrukturen och dess finansiering, inklusive e-infrastruktur för lagring av forskningsdata som är nödvändig i

övergången till öppen vetenskap är en försummad kärnfråga. Södertörns högskola vill understryka att dessa områden behöver finansieras för att kunna utvecklas och implementeras.

Vid jämförelser med andra lärosäten i Sverige har Södertörns högskola en hög andel forskning för sin storlek och hävdar sig väl i nationella forskningssammanhang (vilket bekräftas av högskolans externa forskningsutvärdering, SER 2015, dnr 1310/1.1.3/2015). Östersjöstiftelsen fördelar medel till forskning och forskarutbildning med särskild inriktning mot Östersjö- och Östeuropaområdet på Södertörns högskola och utgör en finansiell bas för högskolans profil mot nämnda forsknings- och forskarutbildningsområden. De forskningsmiljöer som finansieras är väl integrerade i högskolan och ger goda förutsättningar för forskningsanknytning för många av högskolans utbildningar. Samtidigt finns det flera livskraftiga miljöer utan direkt koppling till Östersjö- och Östeuropaprofilen, liksom en rad utbildningar där denna inte naturligt ger förutsättningar för forskningsanknytning.

Ökade forskningsresurser för kvalitet i utbildningarna & för samhällets kompetensförsörjning
Södertörns högskola ser med tillfredsställelse på den betydelsefulla förstärkning av högskolans anslag för forskning och forskarutbildning som regeringen gjorde i budgetpropositionen för 2018. Förstärkningen gynnar kvalitet och angelägenhet i högskolans forskning och är av stor betydelse för den fortsatta utvecklingen av forskning vid sidan av Östersjö- och Östeuropaprofilen. Att högskolan får del av garantibeloppet om 12 000 kr/HÅS för forskningsanknytning är också avgörande för forskningsunderbyggnaden av flera utbildningar på grundnivå och avancerad nivå, däribland lärarutbildningarna. Anslagsförstärkningen ger dessutom ökade möjligheter för högskolan att tillsammans med Östersjöstiftelsen skapa bättre långsiktiga villkor i akademiska anställningar, vilket är centralt för rekrytering av lärare och forskare.

Nationell satsning på praktikhäna forskning: polis

Grundutbildning till polis bedrivs idag som uppdragsutbildning vid högskolor och universitet. Enligt den av Polismyndigheten fastställda utbildningsplanen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och av examensmålen framgår att studenterna efter avslutad utbildning ska kunna söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå samt följa kunskapsutvecklingen inom området polisiärt arbete. För att säkerställa utbildningens grund i vetenskap och beprövad erfarenhet behöver professionsrelevant och praktikhäna polisforskning utvecklas, i likhet med inom andra professionsutbildningar. Då studenter inom uppdragsutbildning inte inräknas i underlaget för fördelning av forskningsanslag till lärosätena behöver Södertörns högskola ett långsiktigt resurstillskott för uppbyggnad och bedrivande av polisforskning.

Polisutbildningen vid Södertörns högskola anser att forskningspropositionen bör prioritera *praktiknära forskning för polisiärt arbete samt inrättandet av en nationell forskarskola i polisiärt arbete*. Det skulle bidra till att stärka den vetenskapliga grunden i såväl polisiär verksamhet som i polisiära grund- och vidareutbildningar. Praktiknära forskning är sådan forskning som utgår ifrån professionens utmaningar och verksamhetens behov av kunskap. Syftet med den praktiknära forskningen bör vara att utveckla Polismyndighetens och samverkande professioners arbetssätt. Det i sin tur kräver samverkan mellan verksamma poliser, Polismyndighetens samtliga utvecklingscentrum och dess samverkanspartners såsom t.ex. kommuner och landets lärosäten. På samma sätt som inom t.ex. lärarutbildningen borde det vara rimligt att avsätta medel för försöksverksamhet för att få en starkare vetenskaplig grund i utförandet av det polisiära uppdraget och den interna metodutvecklingen.

Prioriteringar utifrån 2016 års proposition

I propositionen *Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft* (2016/17:50) pekade regeringen ut uppföljningsbara delmål för den kommande tioårsperioden. Utifrån regeringens viljeinriktning har Södertörns högskola dels utarbetat en ny modell för interna forskningsresurser (dnr 1062-1.1.1-2017), dels nya riktlinjer för hur institutionerna ska nyttja resurserna (dnr 747-1.1.2-2018). I det följande beskrivs hur prioriteringarna har fallit ut med hänseende till högre kvalitet och ökad jämställdhet, samt samverkan och samhällspåverkan.

Ökad jämställdhet

Den nya modellen infördes 2018-07-01 (där en del i den nya fördelningsmodellen av fo-anslag till institutionerna är att professorer erhåller 20% forskning) och har visat sig mycket gynnsam för kvinnor på högskolan. Under perioden den 1 juli 2018 till 1 oktober 2019 var 12 av totalt 19 beförade professorer kvinnor. Utifrån arbetet med Jämställdhetsintegrering har högskolan tillsatt arbetsgrupper och beslutat om en plan för jämställdhetsintegrering (dnr 1768/1.1.1/2017). Utifrån detta arbete har fem särskilda områden identifierats och uppföljning av dessa återspeglaras i högskolans årsredovisningar.

Samverkan och samhällspåverkan

Ett strategiskt samverkansråd, SSR, tillsattes av rektor 2017 för att utveckla ett systematiskt och strukturerat arbete med samverkan vid högskolan och föreslå strategiskt viktiga samverkansaktiviteter. SSR består av representanter från institutionerna i form av prefekter eller proprefekter, rektors råd för samverkan och representanter från förvaltningen. Ordförande i rådet är högskolans dekan. Det strategiska samverkansrådet ger en direkt och tydlig koppling mellan högskolans ledning och kärnverksamheten i samverkansfrågor.

Genom riktade insatser som interna pilotprojekt och deltagande i nationella projekt för samverkansutveckling stimuleras, fördjupas och förstärks samverkan vid högskolan. Vid Södertörns högskola pågår för närvarande utvecklingsarbete i ett 20-tal samverkansprojekt. Målet är en transparent och lärosätesinternt väl förankrad modell för uppföljning av samverkan.

Sammanfattning

Södertörns högskola förordar höjda basanslag. En ökad andel basfinansiering leder till en kvalitetshöjning, där forskningen får större genomslag och kan utvecklas över tid. För forskare betyder den stora andelen externa medel en idelig jakt på finansiering, brist på karriärvägar och i flera fall osäkra anställningar. En viktig anledning till höjda basanslag, utöver forskningens kvalitet, är att kunna förbättra forskarnas villkor.

Södertörns högskola vill understryka att ett ökat basanslag dessutom är en förutsättning för både kvalitet i utbildningarna och i sin förlängning för samhällets långsiktiga kompetensförsörjning.

Forskningsinfrastrukturen, inklusive e-infrastruktur för lagring av forskningsdata som är nödvändig i övergången till öppen vetenskap, behöver finansieras för att kunna implementeras.

Forskningspropositionen bör prioritera *praktiknära forskning för polisiärt arbete* samt *inrättandet av en nationell forskarskola i polisiärt arbete*.